

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 26.3.2013
COM(2013) 147 final

2013/0080 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõttukulude vähendamise meetmete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2013) 73 final}

{SWD(2013) 74 final}

SELETUSKIRI

Käesolevas seletuskirjas esitatakse ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, milles käsitletakse meetmeid kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamiseks.

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku eesmärgid

Määruse ettepaneku eesmärgid on vähendada kiire elektroonilise side taristu kasutuselevõtu kulusid ja suurendada selle kasutuselevõtu tõhusust heade tavade ulatuslikuma kasutamisega kogu ELis, parandades seeläbi siseturu loomise ja toimimise tingimusi valdkonnas, mis toetab peaaegu kõigi majandussektorite arengut.

Üldiselt arvatakse, et olenemata kasutatavast tehnoloogiast moodustavad tsiviilehitustööd põhiosa võrkude kasutuselevõtukuludest,¹ teatavate tehnoloogiate puhul hinnanguliselt koguni 80 %.

Mitmete otsekohaldatavate ning taristu kasutuselevõtu erinevates etappides kohaldatavate õiguste ja kohustuste kehtestamine võib kaasa tuua kulude märkimisväärse vähendamise. Investeerimise ja turule sisenemise tõkkeid saab vähendada, võimaldades olemasoleva füüsilise taristu intensiivsemat kasutamist, tõhustades koostööd planeeritud ehitustööde vallas, lihtsustades lubade andmise menetlust ja kõrvaldades kiiret ühendust toetavate hoonesiseste seadmetega seonduvad takistused.

Käesolevas algatuses käsitletakse seetõttu nelja peamist probleemvaldkonda: 1) olemasoleva füüsilise taristu (nagu näiteks kaablikanalid, juhtmed, juurdepääsuluugid, kaablikapid, postid, mastid, antennid, tornid ja muud tugikonstruktsioonid) kasutusega seotud puudujäägid või kitsaskohad, 2) taristu ühise kasutuselevõutuga seotud kitsaskohad, 3) halduslike lubade andmise ebatõhusus ning 4) võrkude hoonesisese kasutuselevõutuga seotud kitsaskohad.

Kuna iga probleemvaldkond on seotud kasutuselevõutuprotsessi konkreetse etapiga, siis võimaldab kõigi probleemvaldkondade ühine käsitlemine võtta järjepidevaid ja üksteist vastastikku tugevdavaid meetmeid. Hiljutise uuringu kohaselt võimaldaksid tuvastatud probleemvaldkondade lahendamiseks võetavad meetmed operaatoritel säästa kapitalikuluseid 20–30 % ulatuses investeeringute kogukuludest,² st kuni 63 miljardit eurot 2020. aastaks³.

Võrkudevahelise sünergia maksimeerimiseks ei ole määrus suunatud üksnes elektroonilise side võrkude pakkujatele, vaid ka mis tahes selliste füüsiliste taristute (näiteks elektri-, gaasi-,

¹ Analysys Mason, 2008, Analysys Mason 2012, WIK, 2008.

² Analysys Mason, 2012. Hinnang põhineb järgmistel eeldustel: 25 % kasutuselevõtust seonduv olemasolevate kaablikanalitega, tuues kõnealuse kuluartikli puhul kaasa kapitalikulude 75 % säästu; 10 % kasutuselevõtust seonduv uusarendustevõrku ühendamise, rakendades ühist kasutuselevõttu teiste operaatorite/kommunaalteenustajatega, võib säästa 15–60 %; ning 5 % kasutuselevõtust seonduv eelneva kaabelühendusega korterelamute võrku ühendamise, säästes 20–60 %. Lisaks kaasnevad ka sotsiaalsed, keskkonnavalised ja majanduslikud hüved.

³ Hinnangu aluseks on Analysys Masoni and Tech4i2 põhjaliku uuringu („The socio-economic impact of bandwidth”, 2013) osana välja arvatud investeerimisstsenaarium. Kõnealuses uuringus prognoositakse, et Euroopa digitaalarengu tegevuskava lairibaühendusega seonduvad eesmärgid saavutatakse üksnes ulatuslikke investeeringuid hõlmava stsenaariumi kohaselt. Nimelt tuleks järgmise põlvkonna juurdepääsu võrkudesse investeerida 211 miljardit eurot. Võimaliku kokkuhoiu saavutamiseks kohaldata kõnealuse summa suhtes osutatud protsendimäärasid.

kütte-, transpordi-, vee- ja kanalisatsiooniteenused) omanikele, milles saab majutada elektroonilise side võrgu elemente.

1.2. Üldine taust

2010. aasta ühtse turu aruande⁴ kohaselt on ELi telekommunikatsiooniteenused ja -taristud liikmesriikide lõikes ikka veel märkimisväärselt killustunud. Hiljutisem aruanne Euroopa ühtse elektroonilise side sektori puudumise kulukuse kohta⁵ näitas, et ühtse turu kasutamata potentsiaal vastab aastas ligikaudu 0,9 % SKPst ehk 110 miljardile eurole.

Kiire lairibataristu on digitaalse ühtse turu tugisammas ning üleilmse konkurentsivõime eeltingimus, muu hulgas e-kaubanduse valdkonnas. Teatistes „Ühtse turu akt II”⁶ meenutati, et lairibaühenduse leviku 10 % suurenemine võiks suurendada SKP-d aastas 1–1,5 % ja tööviljakust 1,5 %⁷ ning lairibaühendusest tulenev uuendustegevus ettevõtetes edendab tööhõivet ja tänu sellele võib 2020. aastaks tekkida kuni 2 miljonit uut töökohta⁸.

Märkimisväärne osa sellest kasutamata potentsiaalst peitub võrgutaristute tasandil: erinevad regulatiivsed lähenemisviisid võrkude kasutuselevõtule suurendavad riikide turgudele juurdepääsu kulusid, takistavad mastaabisäästu kasutamist teenuste ja seadmete tasandil ning pidurdavad selliste uuenduslike teenuste väljaarendamist, mis võiksid tekkida, tuginedes väga kiiretele ning piiriüleselt sujuvalt toimivatele võrkudele. Juurdepääsuvõrkude kasutuselevõtt hõlmab sageli kohalikul tasandil hallatavaid õigusnorme ja menetlusi, kuid sellised meetmed, sealhulgas kohaliku tasandi teised õigusaktid, võivad kaudselt mõjutada teenuste osutamise vabadust ning olla põhjenduseks liidu sekkumisele⁹. Lisaks on liit Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 114 tuginedes juba kehtestanud kliendiliini eraldamise¹⁰, et edendada kohaliku võrgutaristu kasutuselevõttu.

Euroopa Liit ei saa endale lubada kodanike ja ettevõtjate väljajätmist selliste taristute levialast ning on endale seadnud kaugeleulatuvad sihid seoses Euroopa digitaalarengu tegevuskavaga: tagada kõikidele eurooplastele 2013. aastaks lairibaühendus ning tagada, et 2020. aastaks on i) kõikidel eurooplastel juurdepääs kiiremale internetiühendusele kui 30 Mbit/s ja ii) 50 % või enamal Euroopa kodumajapidamisel on kiirem kui 100 Mbit/s internetiühendus. Neid

⁴ „Uus ühtse turu strateegia”, Mario Monti aruanne Euroopa Komisjoni presidendile, 9. mai 2010.

⁵ *Steps towards a truly Internal Market for e-communications in the run-up to 2020*, Ecorys, TU Delft ja TNO, avaldatud veebruaris 2012.

⁶ COM(2012) 573.

⁷ Booz and Company, „Maximising the impact of Digitalisation”, 2012.

⁸ Komisjoni hinnang liikmesriikide uuringute alusel (Liebenau, J., Atkinson, R., Karrberg, P., Castro, D. ja Ezell, S., 2009, *The UK Digital Road to Recovery*; Katz R.L. et al , 2009, *The Impact of Broadband on Jobs and the German Economy*).

⁹ Euroopa Kohus meenutas De Costeri kohtuasjas (C-17/00, kogumik 2001 I-09445, punkt 37), et mis tahes kohaliku tasandi teisene õigusakt, mis mõjutab teenuste osutamise vabadust, peab olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Paraboolantennide teemaga seoses rõhutas ka komisjon oma teatistes EÜ asutamislepingu artiklites 28 ja 49 käsitletavate kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõtete üldise kohaldamise kohta seoses paraboolantennide kasutamisega (KOM(2001) 351 (lõplik)), et kuigi iga liikmesriik vastutab paraboolantennide paigaldamise ja kasutamise tingimuste kehtestamise eest, mida tuleb täita tema siseriiklikus õigussüsteemis, võivad teatavad riiklikud eeskirjad siiski mõjutada seda, mida saab vastu võtta. Seega mõjutavad need kaudselt erinevate, satelliidi kaudu edastatavate teenuste levitamist, mis võivad oma olemuselt olla piiriülesed – nagu näiteks televisiooni- ja raadioülekanded ning interaktiivsed teenused („infoühiskonna teenused”). Seega peavad riiklikud meetmed olema kooskõlas aluslepingu aluspõhimõtetega, nagu kaupade vaba liikumine ning ühtsel turul teenuste osutamise vabadus.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2887/2000, 18. detsember 2000, mis käsitleb eraldatud juurdepääsu kliendiliinile, EÜT L 336, 30.12.2000, lk 4.

eesmärke on võimalik saavutada ainult tingimusel, et kasutuselevõtukulusid vähendatakse kogu ELis.

1.3. Poliitiline taust

Euroopa digitaalarengu tegevuskava on strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatus, mille eesmärk on tagada jätkusuutlik majanduslik ja sotsiaalne kasu, mida annab kiirele ja ülikiirele internetile ning koostalitlusvõimelistele rakendustele tuginev digitaalne ühtne turg.

Digitaalarengu tegevuskavas toodi esile vajadus vähendada lairibaühenduse kasutuselevõtu kulusid kogu ELi territooriumil, tagades sealhulgas nõuetekohase planeerimise ja koordineerimise ning kergendades halduskoormust¹¹.

1.–2. märtsi 2012. aasta Euroopa Ülemkogul kutsuti üles võtma liidu tasandi meetmeid parema lairibaühenduse tagamiseks, sealhulgas kiire lairibataristuga seotud kulude vähendamiseks¹².

Teatises „Ühtse turu akt II: Üheskoos uue majanduskasvu eest” nimetati kõnealust algatust ühena 12 põhimeetmest, mis edendavad majanduskasvu, tööhõivet ja usaldust ühtsel turul ning saavutavad konkreetseid tulemusi kohapeal¹³. Ühtse turu aktis II on komisjoni ettepaneku vastuvõtmine nähtud ette 2013. aasta esimesse kvartalis. Euroopa Ülemkogu kutsus 13.–14. detsembril 2012 komisjoni üles esitama kõik peamised ettepanekud 2013. aasta kevadeks¹⁴.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

2.1. Avalik konsulteerimine huvitatud isikutega

Komisjoni talitused korraldasid 27. aprillist kuni 20. juulini 2012 avaliku konsultatsiooni ning palusid huvitatud isikutel esitada oma seisukohad viie küsimustegrupi kohta, mis hõlmasid võrgu kasutuselevõtu kõiki etappe, alates planeerimisest kuni lõppkasutajate võrku ühendamiseni¹⁵.

26 ELi ja EFTA liikmesriigist laekus erinevatelt sidusrühmadelt üle saja kirjaliku vastuse. Suurimad vastajarühmad olid elektroonilise side teenuste pakkujad (27) ja nende kutseühingud (14) ning ka riigiasutused, sealhulgas keskasutused (22, millest 6 olid riigi reguleerivad asutused) ja kohalikud omavalitsused (9). Muud kommunaalettevõtjad (7) esitasid oma seisukohad peamiselt kutseühingute kaudu. Vastajate hulka kuulusid ka seadmete tootjad (5) ning inseneriteaduste ja IKT valdkonna kutseühingud (6).

Üldiselt suhtusid vastajad positiivselt komisjoni kavatsusse esitada algatus, milles käsitletakse lairibaühenduse kasutuselevõtuga seonduvaid ehitustööde kulusid kogu ühtsel turul. Enamik vastanutest kinnitas praeguste puuduste ja kitsaskohtade olemasolu ning kulude vähendamise

¹¹ „Euroopa digitaalne tegevuskava”, komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, KOM(2010) 245, 19.5.2010, eelkõige jaotis 2.4.1.

¹² Euroopa Ülemkogu 1.–2. märtsi 2012. aasta järeldused, EUCO 4/2/12, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/12/st00/st00004-re02.en12.pdf>, punkt 15.

¹³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, COM(2012) 573, 3.10.2012, 9. põhimeede.

¹⁴ Euroopa Ülemkogu 13.–14. detsembri 2012. aasta järeldused, EUCO 205/12, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/134353.pdf, punkt 17.

¹⁵ Avaliku konsultatsiooni tulemuste aruanne on osa mõjuhindangu aruandest, mis on lisatud käesolevale ettepanekule (aruande I lisa).

potentsiaali. Sidusrühmad tunnistasid selgelt probleemide olemasolu ning pidasid meetmete võtmist vajalikuks. Pakuti välja mitmeid lahendusi, osad neist väga radikaalsed ja osad tagasihoidlikumad.

Lisaks avaliku konsultatsiooni korraldamisele löid komisjoni talitused ka internetipõhise foorumi, mille kaudu said huvitatud isikud oma ideid välja pakkuda¹⁶.

Komisjoni talitused on olnud pidevas kontaktis peamiste (nii avaliku kui ka erasektori) sidusrühmadega kõigis asjaomastes sektorites.

2.2 Uuringud ja muud teabeallikad

Komisjoni talitused tellisid kaks uuringut: esiteks passiivse lairibataristu kasutuselevõtuga seonduvate kulude vähendamise praktikat käsitleva uuringu Deloitte'ilt¹⁷ ning teiseks käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangut toetava uuringu ettevõttelt Analysys Mason¹⁸.

Sellele lisaks kasutasid komisjoni talitused muid teabeallikaid, uuringuid ja liikmesriikide parimaid tavaid (sealhulgas Saksamaa, Prantsusmaa, Leedu, Itaalia, Portugal, Madalmaad, Poola, Hispaania, Rootsi, Sloveenia, Ühendkuningriik)¹⁹. Komisjoni vastutavad talitused kogusid üksikasjalikku teavet ka riikide reguleerivate asutuste kaudu.

2.3 Kavandatud määruse mõju hindamine

Komisjoni talitused viisid läbi mõju hindamise²⁰. Põhjalikuma analüüsi jaoks valiti välja neli poliitikavalikut.

1. valikuvõimalus: jätkub praegune tegevus: säilitatakse praegune lähenemisviis seirele, jõustamisele ja suuniste esitamisele.
2. valikuvõimalus: edendatakse telekommunikatsioonisektorist saadavat kasu: antakse soovitusi võtta meetmeid selleks, et riigi reguleerivad asutused kohaldaksid elektroonilise side reguleerivat raamistikku järjepidevamalt ja ühtsemalt.
3. valikuvõimalus: luuakse võimalused suuremaks tõhususeks kõigis sektorites: ettepanek võtta vastu määrus, mille eesmärk on vallandada sektoritevahelise koostöö potentsiaal (kaks alavõimalust 3a ja 3b, millest üks hõlmab ainult määrust ning teine määrust ja soovitust).
4. valikuvõimalus: kehtestatakse tõhususe suurendamise meetmed: õigusakti eelnõu, millega täiendatakse olemasolevat õiguslikku raamistikku, tehes kohustuslikuks 3. võimalusest kaugemale minevad meetmed, nagu taristu kaardid, kulupõhised taristule juurdepääsu tingimused, kohustuslik koostöö tsiviilehitustööde alal, isegi kui seda ei rahastata riiklike vahenditega, ning kiiret ühendust toetava taristu paigaldamine ka vanadesse hoonetesse.

Valikuvõimaluste analüüs keskendub eelkõige otseste sidusrühmade kuludele ja tuludele, eeldatavalt võrguinvesteeringutele ja lairibaühenduse kasutuselevõtule avaldatavale mõjule ning laiemale makromajanduslikule analüüsile selle kohta, millise on mõjud tarbijate heaolule, majanduskasvule, konkurentsivõimele ja ühtsele turule.

¹⁶ Vt <http://daa.ec.europa.eu/content/special/crowdsourcing>.

¹⁷ Deloitte'i uuringul põhinev uuringu aruanne, mida on täiendavalt võrreldud muude allikatega, on osa mõjuhinnangu aruandest, mis on lisatud käesolevale ettepanekule (aruande II lisa).

¹⁸ Kõnealune aruanne on osa mõjuhinnangu aruandest, mis on lisatud käesolevale ettepanekule (aruande III lisa).

¹⁹ Allikate täielik nimekiri on esitatud mõjuhinnangu aruande kasutatud kirjanduse loetelus.

²⁰ Mõjuhinnang on lisatud käesolevale ettepanekule.

Mõjuhinnguaruandes jõuti järeldusele, et olemasolevatest valikutest on parim valikuvõimalus 3a, sest see on tulemuslik nii määratletud eesmärkide saavutamise ja kulude-tulude analüüsi seisukohast kui ka selleks, et tõhusalt ja ühtselt kasutada ära kulude vähendamise potentsiaali kooskõlas ELi üldiste eesmärkide, proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtetega.

Kavandatud õigusakti valiku põhjendused on esitatud allpool punktis 3.4.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114. See on õigustatud, võttes arvesse ettepaneku eesmärki parandada siseturu loomise ja toimimise tingimusi.

Lisaks sellele, nagu kinnitab kohtupraktika, annab kõnealune artikkel liidu seadusandjale üldisest kontekstist ning ühtlustatava valdkonna erelistest asjaoludest lähtuvalt hindamisruumi, et valida soovitud tulemuseni jõudmiseks sobivaim ühtlustamistehnika, ning seda eriti valdkondades, mida iseloomustavad keerulised tehnilised üksikasjad²¹.

3.2. Subsidiaarsus

Kavandatav Euroopa sekkumine kiire elektroonilise side taristu kasutuselevõtukulude vähendamiseks on õigustatud subsidiaarsuse põhimõttega.

Subsidiaarsuse põhimõttel on kaks eesmärki. Ühelt poolt annab see liidule võimaluse tegutseda, kui probleemi ei ole võimalik piisaval määral lahendada liikmesriikidel üksinda tegutsedes. Teiselt poolt on selle eesmärk toetada liikmesriikide mõjuvõimu valdkondades, mida ei ole võimalik käsitleda tõhusamalt liidu tasandil. Eesmärk on tuua otsuste tegemine Euroopa Liidus kodanikule võimalikult lähedale.

Kavandatavas määruses on esiplaanil konkreetsete otsekohaldatavate õiguste ja kohustuste määratlemine, et hõlbustada füüsilise taristu kasutuselevõtu ja ehitustööde kavandamist ja elluviimist, ning see hõlmab lisasätteid, millega tagatakse asjakohase teabe läbipaistvus ja haldusmenetluste kooskõlastamine. Sellele lisaks sätestatakse selles nõue rajada hoonesisene füüsiline taristu uute hoonete puhul ja põhjaliku rekonstrueerimise käigus.

Kavandatud meetmete aluseks on mitmetes liikmesriikides rakendatavad head tavad, näiteks olemasolevate füüsiliste taristute taaskasutamine Leedus ja Portugalis, olemasoleva taristu läbipaistvus Belgias ja Saksamaal, ühine kasutuselevõtt Soomes ja Rootsis, trasside rajamise õiguse ja haldusmenetluste lihtsustamine Madalmaades ja Poolas ning kiire lairibataristu kasutamine uutes hoonetes Hispaanias ja Prantsusmaal²². Mõned liikmesriigid on võtnud kasutusele meetmed, mis lähevad väljapakututest isegi mõneti kaugemale, näiteks ühtne kontaktpunkt Kreekas. Kavandatav määrus ei piira võimalust kehtestada sellised üksikasjalikumad sätted liikmesriigi õigusega.

Kavandatav määrus ei piira ka konkreetseid reguleerivaid meetmeid, sealhulgas märkimisväärse turujõuga ettevõtjate suhtes kehtestatavaid parandusmeetmeid, mida riigi reguleerivad asutused võtavad liidu elektroonilise side reguleeriva raamistiku kohaselt.

²¹ Vt kohtuasi C-66/04, punkt 45 ning kohtuasi C-217/04, punkt 43.

²² Vt Analysisys Mason, lõpparuanne Euroopa Komisjoni infoühiskonna ja meedia peadirektoraadile *Support for the preparation of an impact assessment to accompany an EU initiative on reducing the costs of high-speed broadband infrastructure deployment* (SMART 2012/0013).

Väljapakutud meetmeid on vaja liidu tasandil, et parandada siseturu loomise ja toimimise tingimusi ning eelkõige:

- kõrvaldada ühtse turu toimimise tõkked, mis tulenevad riikliku ja kohaliku tasandi eeskirjade ja haldustavade killustatusest, mis takistab Euroopa ettevõtjate arengut ja kasvu, kahjustab Euroopa konkurentsivõimet ning pidurdab piiriülest investeringute tegemist ja tegutsemist ning pärsib seega kehtivate ELi õigusaktidega tagatud vabadust pakkuda elektroonilise side teenuseid ja võrke. Näitena võib tuua selle, et killustunud ja läbipaistmatud regulatiivsed võrgu kasutuselevõtu strateegiad suurendavad iga liikmesriigi turule juurdepääsu kulusid. Selline killustatus kammitseb rahvusvahelisi ja ka liikmesriigi ettevõtjaid, kes soovivad saavutada üha globaalsema konkurentsi tingimustes Euroopa tasandil mastaabisäästu. Samuti tõkestab see uuenduslike teenuste väljatöötamist, mis võiksid välja kujuneda tänu väga kiiretele ning piiriüleselt sujuvalt toimivatele võrkudele;
- edendada lairibaühenduse täielikku katvust, mis on eelduseks digitaalse ühtse turu arengule ning mis seetõttu aitab kaasa ühtse turu lõpliku väljakujundamise olulise takistuse kõrvaldamisele, edendades samas territoriaalset ühtekuuluvust. Neid eesmäärke on võimalik saavutada ainult tingimusel, et kasutuselevõtukulusid vähendatakse kogu ELis;
- realiseerida seni kasutamata märkimisväärne potentsiaal seoses kulude vähendamise ja lairibaühenduse kasutuselevõtu lihtsustamisega, muu hulgas võttes laiemalt kasutusele olemasolevaid häid tavasid ELi tasandil alati, kui see on võimalik;
- optimeerida töhusaid projekteerimis- ja investeerimismenetlusi laiemas plaanis, soodustades seeläbi üleeuroopaliste operaatorite väljakujunemist;
- tagada ettevõtjate ja investorite võrdne kohtlemine ja mittediskrimineerimine, võttes arvesse eesmäärke ja ülesandeid, mis on tihedalt seotud valdkondadega, mis on ELi õigusaktidega juba ettenähtud erinevate vahendite objektiks,²³ eelkõige elektroonilise side valdkonnas,²⁴ kuid ka teistes valdkondades (nt kommunaalettevõtjad, kes soovivad teenida oma füüsilise taristu pealt kasumit ning arukate võrkude loomise sünergia).

Käesoleva ettepaneku vastavus subsidiaarsuse põhimõttele tagatakse järgmiselt.

- Esiteks võivad liikmesriigid säilitada või vastu võtta üksikasjalikumad sätted, mis täpsustavad või täiendavad veelgi väljapakutud määruses sätestatud kohustusi, nt seoses juurdepääsuga olemasolevatele taristutele, ehitustööde koordineerimisega ning ühise kasutuselevõtuga.
- Lisaks, kuigi kavandatava määrusega loodud ülesannete täitmine on elektroonilise side reguleerivas raamistikus määratud vaikimisi sõltumatule riigi reguleerivale asutusele, võivad liikmesriigid vastavalt oma volituste ja pädevuste jaotamise põhiseaduslikule süsteemile²⁵ määrata optimaalsel koondatuse tasemel ametisse teise pädeva asutuse, võttes arvesse selle oskusteavet ja sõltumatust, kui määratud ülesandeid silmas pidades võiks seeläbi tagada olulise tõhususe. See kehtib kõigi määrusega ettenähtud ülesannete puhul: lubade andmise teabepunkt, läbipaistvus ja vaidluste lahendamine.

²³ Vt kohtuasi C-217/04, punkt 47.

²⁴ Vt näiteks parema õigusloome direktiivi 2009/140/EÜ põhjendus 8, raamdirektiivi põhjendus 22, määruse 2887/2000/EÜ põhjendused 1 ja 4.

²⁵ Vt kohtuasi 272/83, punktid 25 ja 27.

- Teiseks, mis puutub olemasoleva füüsilise taristu läbipaistvusse, siis kuigi mitmed liikmesriigid on juurutanud erinevaid kaardistamisalgatusi, mille kohaselt ei kata geoinfosüsteemide (GIS) rakendused mõnes liikmesriigis üksnes elektroonilise side taristut, vaid ka muude kommunaalteenustajate füüsilist taristut, ei nõuta käesoleva ettepanekuga liikmesriikidelt sellist kaardistamist. Samuti ei nõuta andmete koondamist või salvestamist ühtsesse kontaktpunkti. Liikmesriike kohustatakse tegema sellise teabe ühtses kontaktpunktis kättesaadavaks. Seda võib teha muudele saitidele viitavate hüperlinkidega. Samal viisil ei kehtestata ettepanekuga üldist kohustust teavitada eelnevalt kavandatud ehitustöödest. Pigem antakse sellega elektroonilise side teenuste pakkujatele võimalus nõuda seda teavet võrgu pakkujalt, pidades silmas kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtmist.
- Kolmandaks, lubade andmisega seoses ei mõjuta käesolev ettepanek liikmesriikide menetlusautonoomiat jaotada pädevusi riigisiselt. Kuigi teave erinevate lubade andmise menetluste kohta peab olema kättesaadav ning taotlusi tuleb esitada kontaktpunkti kaudu, on selle roll piiratud erinevate lubade jaotamisega ning lubade andmise menetluse koordineerimisega. Lisaks on erinevad tähtajad ühtlustatud üksnes vaikumisi ning liikmesriikidel on õigus pidada kinni oma konkreetsetest tähtaegadest või need määrata, piiramata muid konkreetseid tähtaegu või kohustusi, mis on sätestatud menetluse nõuetekohaseks läbiviimiseks, mida kohaldatakse kooskõlas siseriikliku või ELi õigusega.
- Viimaks, hoonesiseste seadmetega seoses võimaldab määruse ettepanek liikmesriikidel kohandada määruses sätestatud kohustusi riiklikule ja kohalikule eripärale, jättes määruse reguleerimisalast välja teatavad hoonekategooriad, näiteks ühepereelamud või rekonstrueerimise, järgides täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid.

3.3. Proportsionaalsus

Kavandatavad meetmed on õigustatud ka proportsionaalsuse põhimõttega.

Kavandatud kulude vähendamise meetmete eesmärk on suurendada koordineerimist ja läbipaistvust ning ühtlustada minimaalseid vahendeid, et luua asjaomastele sidusrühmadele võimalused sünergia ärakasutamiseks ning kasutuselevõttuga seotud puudujääkide vähendamiseks. Kuigi kavandatavate meetmete eesmärk on vähendada füüsilisele taristule juurdepääsu takistusi, ei kahjusta need põhjendamatult omandiõigusi ning nendega kinnitatakse äriläbirääkimiste esmatähtsust.

Kavandatavate meetmetega ei kehtestata konkreetseid ärimudeleid. Samuti jäetakse nendega liikmesriikidele võimalus kehtestada üksikasjalikumaid sätteid, mistõttu need pigem täiendavad kui mõjutavad käimasolevaid riiklikke algatusi. Need võimaldavad liikmesriikidel hoopis tugineda olemasolevatele meetmetele ja valida olemasolevate või uute meetmete jaoks selline korraldus, mis vastaks kõige paremini nende eripärale, tekitamata tingimata lisakulusid.

Kuigi määruse ettepanek mõjutab teataval määral omandiõigust, toimub see kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

Ettepanek võimaldab pidada äriläbirääkimisi füüsilisele taristule juurdepääsuks, muutmata kohustuslikuks juurdepääsu eelnevalt määratletud või kulupõhistel tingimustel. Selles esitatakse soovituslikud põhjused, mille alusel võidakse juurdepääsukeeldu pidada mõistlikuks, näiteks selle füüsilise taristu, millele juurdepääsu on taotletud, tehniline sobivus elektroonilise side võrgu mis tahes elementide majutamiseks, elementide majutamiseks vajaliku ruumi olemasolu või võrgu terviklus ja turvalisus. Kuigi põhjendamatult

juurdepääsukeelu korral on ette nähtud vaidluste lahendamine, võetakse juurdepääsuhinna kehtestamisel arvesse mitmeid parameetreid, näiteks taotletud juurdepääsu mõju võrguoperaatori tehtud investeeringute aluseks olevale äriplaanile, eelkõige hiljuti ehitatud füüsiliste taristute puhul, mida kasutatakse kiirete elektroonilise side teenuste osutamiseks.

Olemasoleva füüsilise taristu läbipaistvusega seoses käsitletakse ettepanekus taristut, mis on sobilik kiire võrgu kasutuselevõtuks ning mitte füüsilist taristut üldiselt. Samuti võimaldab see liikmesriikidel teha üldisi erandeid seoses tehniliselt sobimatu taristuga. Lisaks soovitakse ettepanekuga teha teave kättesaadavaks võimalikult väikese kuluga. Selleks hõlmab see järkjärgulisi kohustusi, võimaldades juurdepääsu korraldamist juba kättesaadavale teabele ning kasutades vaatlusi üksnes siis, kui teave ei ole riigiasutustelt või elektroonilise side teenuste pakujatelt hõlpsasti kättesaadav.

Tsiviilehitustööde koordineerimise puhul ei piirata ettepanekuga ettevõtjate majandusvabadust – eelkõige ei kohustata sellega ühist kasutuselevõttu osapoolte vahel, kes ei ole seda ärimudelit valinud, välja arvatud juhul, kui neid rahastatakse avaliku sektori vahenditest. Otse vastupidi – ettepanekuga soovitakse soodustada ühist kasutuselevõttu käsitlevaid ärialaseid kokkuleppeid, võimaldades teabe paremat jagamist tulevaste tsiviilehitustööde kohta.

Mis puutub hoonesisesesse füüsilisse taristusse, siis kohustus varustada hooned kiiret ühendust toetava füüsilise taristuga piirdub uute ja põhjalikult rekonstrueeritud hoonetega. Seda seetõttu, et sellisel puhul on kulud marginaalsed võrreldes kuludega, mis seonduvad passiivse taristu tagantjärele paigaldamisega olemasolevasse, vastavate seadmetega varustamata hoonesse ning tõenäoliselt kompenseerib selle vara kõrgem väärtus. Ettepanekus vähendatakse kõnealuse kohustuse ulatust, piirdudes ehitusluba nõudvate põhjalike rekonstrueerimistega. Samuti on ette nähtud liikmesriikide poolt proportsionaalsuse kaalutlustel tehtavad erandid.

3.4 Põhiõigused

Analüüsi väljapakutud meetmete mõju põhiõigustele.

Kuigi võrguoperaatori kohustus rahuldada kõik põhjendatud taotlused juurdepääsu saamiseks tema füüsilisele taristule võib piirata tema ettevõtlusvabadust ja omandiõigust, leevendab vastavat kahjulikku mõju siiski säte, mille kohaselt tuleb selline juurdepääs anda õiglastel tingimustel, mille hulka kuulub näiteks hind. Lisaks tuleb seda piirangut pidada põhjendatuks ning proportsionaalseks eesmärgiga vähendada kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulusid, kuna see vähendaks vajadust teostada tsiviilehitustöid, mis moodustavad ligikaudu 80 % võrgu kasutuselevõtukuludest. Seoses võrguoperaatorite kohustusega esitada miinimumteavet olemasolevate taristute kohta, on tegevus- ja ärisaladuse kaalutlustel tehtavate eranditega nähtud ette eraelu puutumatuse ja ärisaladuste kaitsega seonduvad kaitsemeetmed.

Täielikult või osaliselt riiklike vahenditega rahastatavaid ehitustöid teostavate ettevõtjate kohustus rahuldada põhjendatud taotlused juurdepääsuks, eesmärgiga võtta kasutusele kiirete elektroonilise side võrkude elemente, võib piirata nende ettevõtlusvabadust ja omandiõigust. Sellist kohustust kohaldataks siiski üksnes siis, kui see ei hõlma täiendavaid kulusid seoses algselt plaanitud ehitustöödega ning kui koostöötaotlus esitatakse niipea kui võimalik ning igal juhul vähemalt üks kuu enne seda, kui lõpp-projekt esitatakse pädevatele asutustele loa saamiseks. Lisaks tuleb seda piirangut pidada põhjendatuks ning proportsionaalseks eesmärgiga vähendada kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulusid, kuna see võimaldaks elektroonilise side võrkude operaatoritel katta üksnes osa tsiviilehitustööde kuludest.

Kohustus varustada uued hooned kiiret ühendust toetava hoonesisese füüsilise taristuga võib mõjutada asjaomase vara omanike omandiõigust. Seda piirangut tuleb pidada põhjendatuks ning proportsionaalseks eesmärgiga vähendada kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulusid, kuna see välistaks vajaduse paigaldada füüsiline taristu hoonetesse tagantjärele.

Üldkasutatavate sidevõrkude pakkujate õigus ühendada oma võrk liitumispunktiga, et saada juurdepääs kiiret ühendust toetavale hoonesisesele füüsilisele taristule, võib mõjutada asjaomase eravalduse omanike omandiõigust. Selliseid piiranguid kitsendab üldkasutatavate sidevõrkude pakkujate kohustus vähendada eravaldusele avalduvat mõju ning katta tekkinud kulud. Lisaks tuleb seda piirangut pidada põhjendatuks ning proportsionaalseks eesmärgiga vähendada kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulusid, kuna see võimaldaks elektroonilise side operaatoritel saavutada oma võrkude kasutuselevõtuga mastaabisääst.

Üldkasutatavate sidevõrkude pakkujate õigus saada juurdepääs mis tahes olemasolevale kiiret ühendust toetavale hoonesisesele taristule võib mõjutada hoonesisese füüsilise taristu kasutamiseõiguse valdaja omandiõigust. Kõnealune kitsendus on aga piiratud, kuna selline juurdepääs tuleb anda mõistlikel tingimustel ning seda kohaldataks üksnes siis, kui dubleerimine on tehniliselt võimatu või majanduslikult ebatõhus.

Eespool kirjeldatud piirangutega seotud asjaomaste osapoolte õigus tõhusale õiguskaitsevahendile on tagatud võimalusega pöörduda pädeva riikliku vaidluste lahendamise organi poole, mis ei tohiks piirata ühegi osapoolte õigust pöörduda kohtusse.

3.5. Õigusakti valik

Komisjon teeb määruse ettepaneku, kuna see tagab kõikehõlmava ja otsekohaldatava lahenduse mu hulgas kõigi võrkude kasutuselevõtuks vajalike lubade puhul. Määrus tagab, et kulude vähendamise vahendid võetakse kasutusele kiiresti, järgides ajakava, mille kohaselt tuleb Euroopa digitaalarengu tegevuskava eesmärgid saavutada aastaks 2020.

Erinevalt direktiivist, mis tähendaks liikmesriikidele ülevõtmiseks lisaaja andmist, kehtestatakse määrusega kiiresti põhiõigused ja -kohustused võrkude kasutuselevõtuks kogu ühtsel turul. Lisaks lubaks direktiiv oma olemusest tingituna märkimisväärseid erinevusi kõnealuste õiguste ja kohustuste rakendamisel, tekitades seeläbi killustumist. Vahetult kohaldatav õigusakt aga vähendab olemasolevat killustumist ja aitab ära hoida selle suurenemist, keskendudes elektroonilise side võrkude ühtse turu väljatöötamise valitud tőketele, tuginedes headele tavadele, kuid jättes korralduslike küsimuste otsustamise suures osas liikmesriikidele. Teenusepakkujatele tuleb seoses võrgu kavandamise ja kasutuselevõtu kõigi etappidega tagada teatavad otsekohaldatavad õigused, millele nad võivad tugineda siseriiklikes kohtutes, vaidlustes mitte üksnes liikmesriikide, vaid ka teiste eraõiguslike isikute, näiteks taristu omanike vastu.

Pidades silmas, et ettepaneku põhieesmärk on kogu ühtsel turul otseselt kohaldatavate õiguste ja kohustuste määratlemine, näib eelistatum õigusakt olema pigem määrus kui direktiiv, sest see pakub selgeid eeliseid tulemuslikkuse ja tõhususe mõttes ning loob kodanikele ja ettevõtjatele võrdsed tingimused, pakkudes suuremat potentsiaali seoses eraõigusliku jõustamisega²⁶. Erinevalt direktiivist, mis nõuab ülevõtmist liikmesriikides, tagab vahetult kohaldatav määrus seega viivitamatu vajaliku mõju, et aidata kaasa digitaalarengu

²⁶ Euroopa Parlamendi 14. juuni 2012. aasta resolutsioon „Ühtse turu akt ja järgmised sammud majanduskasvuks” (2012/2663(RSP)), punkt 10.

tegevuskava lairibaühenduse kättesaadavust käsitlevate eesmärkide saavutamisele 2020. aastaks.

Kulude vähendamise meetmete olulised eelised ületavad nii majandusliku kui ka sotsiaalse kasu mõttes kaugelt mis tahes halduskoormuse.

3.6. Ettepaneku struktuur ning peamised õigused ja kohustused

Artikkel 1 – Eesmärk ja reguleerimisala

- Artiklis 1 on täpsustatud määruse eesmärk ja reguleerimisala.

Artikkel 2 – Mõisted

- Kõnealune artikkel hõlmab mõisteid, mis täiendavad ELi elektroonilise side reguleerivas raamistikus sisalduvaid mõisteid.

Artikkel 3 – Juurdepääs olemasolevale füüsilisele taristule

- Artiklis 3 on sätestatud võrguoperaatorite üldine õigus pakkuda juurdepääsu oma füüsilisele taristule ja kohustus rahuldada põhjendatud taotlused juurdepääsu saamiseks nende füüsilisele taristule, et võtta õiglastel tingimustel kasutusele elektroonilise side võrkude elemente.
- Keeldumiste või tingimustega seotud vaidluste läbivaatamiseks on ette nähtud vaidluste lahendamise organ ning selle ülesande täitmine usaldatakse vaikimisi riigi reguleerivale asutusele.

Artikkel 4 – Füüsilise taristu läbipaistvus

- Artikliga 4 on ette nähtud õigus saada juurdepääs miinimumteabele olemasoleva(te) füüsilis(e) taristu(te) ja kavandatud ehitustööde kohta.
- Sellega kaasneb võrguoperaatorite kohustus rahuldada põhjendatud taotlused nende füüsilise taristu konkreetsete elementide vaatlemiseks kohapeal.
- Kohapealseid vaatlusi või teabele juurdepääsu käsitlevate vaidluste lahendamine usaldatakse vaidluste lahendamise organile, kelleks on vaikimisi riigi reguleeriv asutus.

Artikkel 5 – Ehitustööde koordineerimine

- Kõnealune artikkel hõlmab õigust pidada läbirääkimisi ehitustööde koordineerimise üle.
- Lisaks kohustatakse riiklikest vahenditest rahastatavaid ehitustöid teostavad ettevõtjad rahuldama põhjendatud taotlusi, milles käsitletakse ehitustööde koordineerimise lepingute sõlmimist läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel tingimustel.

Artikkel 6 – Lubade andmine

- Kõnealuses artiklis käsitletakse õigust saada ühtse teabepunkti kaudu elektrooniline juurdepääs konkreetsete ehitustööde suhtes kohaldatavaid tingimusi ja korda käsitlevale teabele, samuti õigust esitada loataotlusi elektrooniliselt ühtse teabepunkti kaudu. Teabepunkt hõlbustab ja koordineerib lubade andmise menetlust ja jälgib tähtaegadest kinnipidamist.

- Lisaks kehtestatakse sellega üldine maksimaalne tähtaeg, kui riigi või ELi õigusaktides ei ole tähtaega sätestatud, samuti õigus saada õigel ajal loataotlust käsitlev otsus.

Artiklid 7–8 – Hoonesised seadmed

- Artikliga 7 kehtestatakse kohustus varustada uued hooned ja põhjalikult rekonstrueeritavad hooned kiiret ühendust toetava hoonesisese füüsilise taristuga ning kohustus varustada uued ja põhjalikult rekonstrueeritavad vanad korterelamud hoonesisese või sellest väljaspool asuva liitumispunktiga.
- Artikliga 8 kehtestatakse elektroonilise side võrkude pakkujate õigus ühendada oma võrguseadmed hoonete liitumispunktiga, elektroonilise side operaatorite õigus pidada läbirääkimisi juurdepääsu üle mis tahes olemasolevale kiiret ühendust toetavale hoonesisesele füüsilisele taristule, ning kiiret ühendust toetava hoonesisese taristu puudumisel õigus ühendada oma võrguseadmed omal kulul abonendi eravaldusega, tingimusel et mõju eravaldusele on võimalikult väike.

Artiklid 9–11

- Kõnealused artiklid hõlmavad lõppsätteid, sealhulgas pädevate asutuste määramist ning kohustust vaadata määrus läbi kolme aasta jooksul pärast selle jõustumist.

4. MÕJU EELARVELE

Määruse ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise meetmete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²⁷,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²⁸,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Digitaalmajandus muudab ühtset turgu põhjalikult. Tänu innovaatsilisusele, kiirusele ja piiriülesele ulatusele võib see viia ühtse turu integratsiooni uuele tasemele. Liidu eesmärk on arendada välja digitaalmajandus, mis kaasaegsete võrguteenuste ja kiire internetiühenduse teel annaks jätkusuutlikku majanduslikku ja sotsiaalset kasu. Kvaliteetne digitaalne taristu toetab praktiliselt kõiki nüüdisaegse ja innovatiivse majanduse sektoreid ja omab sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse seisukohast strateegilist tähtsust. Seetõttu peab kõigil kodanikel ja ettevõtjatel olema võimalus osaleda digitaalmajanduses.
- (2) Liikmesriigid on tunnistanud kiirele lairibaühendusele ülemineku tähtsust ja heaks kiitnud komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digitaalarengu tegevuskava – Euroopa majanduskasvu kiirendamine digitaalsete vahenditega”²⁹ („digitaalarengu tegevuskava”) sätestatud kaugelepeürgivad eesmärgid seoses lairibaühendusega: täielik kaetus lairibaühendusega 2013. aastaks ning kõigi majapidamiste juurdepääs ühendusele kiirusega 30 Mbit/s, vähemalt 50 % kodumajapidamiste juurdepääs internetiühendusele kiirusega üle 100 Mbit/s 2020. aastaks.
- (3) Digitaalarengu tegevuskavas tuvastati ka vajadus poliitika järele, mis aitaks vähendada lairibaühenduse kasutuselevõtu kulusid kogu ELi territooriumil, muu hulgas nõuetekohase planeerimise ja koordineerimise ning halduskoormuse vähendamisega.

²⁷ ELT C , , lk .

²⁸ ELT C , , lk .

²⁹ KOM(2010) 245, vt ka digitaalarengu tegevuskava kokkuvõte, COM(2012) 784 (final).

- (4) Võttes arvesse vajadust võtta ELi tasandi meetmeid parema lairibaühenduse tagamiseks, sealhulgas kiire lairibataristuga seotud kulude vähendamiseks,³⁰ rõhutatakse ühtse turu aktis II³¹ vajadust täiendavate pingutuste järele, et saavutada kiiresti Euroopa digitaalarengu tegevuskavaga seatud eesmärgid, muu hulgas edendades investeringuid kiiretesse võrkudesse.
- (5) Kiire elektroonilise side traadita ja traadiga võrkude kasutuselevõtuks liidu tasandil on vaja teha suuri investeringuid, millest märkimisväärse osa moodustavad tsiviilehitustööde kulud.
- (6) Suur osa nendest kuludest on tingitud olemasoleva passiivse taristu (näiteks kaablikanalid, juhtmed, juurdepääsuluugid, kaablikapid, postid, mastid, paigaldatavad antennid, tornid ja muud tugikonstruktsioonid) kasutuselevõtuprotsessi puudujääkidest, ehitustööde koordineerimisega seotud kitsaskohtadest, koormavast halduslike lubade andmise menetlusest ning võrkude hoonesisese kasutuselevõtuga seotud kitsaskohtadest.
- (7) Meetmed, mille eesmärk on tõhustada olemasolevate taristute kasutamist ning vähendada uute tsiviilehitustööde läbiviimise kulusid ja takistusi, peaksid olulisel määral kaasa aitama kiire elektroonilise side võrkude hoogsale ja ulatuslikule kasutuselevõtule, tagades samas tõhusa konkurentsi.
- (8) Mõned liikmesriigid on võtnud lairibaühenduse kasutuselevõtukulude vähendamisele suunatud meetmeid. Nende heade tavade kasutamise laiendamine kogu liidus võiks oluliselt kaasa aidata digitaalse ühtse turu loomisele. Sellised tavad jäävad siiski piiratuks ja killustatuks. Lisaks takistavad regulatiivsete nõuete erinevused mõnikord kommunaalteenustajate koostööd ja võivad häirida uute võrguoperaatorite turule sisenemist ja uute äriühingute kasutamist, pidurdades ühtse turu arendamist lairibaühenduse füüsiliste taristute kasutuseks ja kasutuselevõtuks seoses kiire elektroonilise side võrkudega. Lisaks sellele ei näi liikmesriikide tasandil rakendatavad algatused olevat alati terviklikud, ehkki meetmeid tuleks järjepideva ja ulatusliku mõju saavutamiseks võtta tingimata kogu kasutuselevõtuprotsessi vältel ja kõigi sektorite lõikes.
- (9) Käesoleva määrusega soovitakse kehtestada teatavad ELi üleselt kohaldatavad minimaalsed õigused ja -kohustused, et hõlbustada kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõttu ja sektoritevahelist koordineerimist. Vähimate võrdsete tingimuste tagamine ei tohiks kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega piirata riiklikul ja kohalikul tasandil kehtestatud olemasolevaid parimaid tavasid ja meetmeid, mis sisaldavad üksikasjalikumaid sätteid ja tingimusi, ega ka kõnealuseid õigusi ja kohustusi täiendavaid ja üksikasjalikumaid lisameetmeid.
- (10) Kui kooskõlas ELi õigusega kohaldatakse täpsemaid reguleerivaid meetmeid, peaksid need eriseaduste („*lex specialis*”) põhimõtet silmas pidades olema ülimuslikud käesolevas määruses sätestatud miinimumõiguste ja -kohustuste suhtes. Seetõttu ei tohiks käesoleva määruse kohaldamine piirata ELi õigust ja eelkõige mis tahes konkreetseid reguleerivaid meetmeid, sealhulgas märkimisväärse turujõuga ettevõtjate suhtes kehtestatud parandusmeetmeid, mida kohaldatakse liidu elektroonilise side reguleeriva raamistiku kohaselt (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/21/EÜ, 7. märts 2002, elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva

³⁰ Euroopa Ülemkogu 13.–14. detsembri 2012. aasta järeldused, EUCO 205/12, punkt 17.

³¹ COM(2012) 573 (final).

raamistiku kohta (raamdirektiiv),³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/20/EÜ, 7. märts 2002, elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv),³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/19/EÜ, 7. märts 2002, elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv),³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/22/EÜ, 7. märts 2002, universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv)³⁵ ning komisjoni direktiiv 2002/77/EÜ, 16. september 2002, konkurentsi kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste turgudel³⁶).

- (11) Elektroonilise side võrkude operaatorite ja eelkõige uute turuletulijate jaoks võib olla palju tõhusam taaskasutada elektroonilise side võrkude kasutuselevõtmiseks olemasolevaid füüsilisi taristuid, sealhulgas neid, mis kuuluvad teistele kommunaalteenustajatele, eriti piirkondades, kus sobiv elektroonilise side võrk ei ole kättesaadav või kus uue füüsilise taristu ehitamine ei pruugi olla majanduslikult tasuv. Lisaks võib sektoritevaheline sünergia oluliselt vähendada vajadust elektroonilise side võrkude kasutuselevõtmist tingitud ehitustööde järele ja seeläbi ka nendega seotud sotsiaalseid ja keskkonnakulusid, näiteks seoses saaste, häirete ja liiklusummikutega. Seetõttu ei tuleks käesolevat määrust kohaldada üksnes elektroonilise side võrkude pakkujate suhtes, vaid kõigi suhtes, kes omavad või valdavad õigust kasutada ulatuslikke ja täieliku katvusega füüsilisi taristuid, millele saab lisada elektroonilise side võrgu elemente; see puudutab näiteks elektri-, gaasi-, kütte-, transpordi-, vee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamiseks kasutatavaid füüsilisi võrke.
- (12) Kuna selliste võrkude vahel ei ole väga suuri erinevusi, saab võrkude füüsilistes struktuurides samaaegselt majutada ka mitmesuguseid elektroonilise side võrgu elemente, sealhulgas neid, mille abil saab kooskõlas tehnoloogilise neutraalsuse põhimõttega pakkuda lairibajuurdepääsu teenuseid kiirusega vähemalt 30 Mbit/s, mõjutamata võrgu peamist teenust ning hoides kohandamiskulud minimaalsetena. Seetõttu saab füüsilisse taristusse, mis on mõeldud üksnes võrgu muude elementide majutamiseks ega ole ise võrgu aktiivne element, põhimõtteliselt paigutada elektroonilise side kaableid, seadmeid ja elektroonilise side võrkude muid elemente, olenemata sellest, millest seda taristut tegelikult kasutatakse või kellele see kuulub. Ilma et see piiraks peamise teenuse osutamisega seotud üldistes huvides oleva konkreetse eesmärgi poole püüdlust, tuleks edendada võrguoperaatorite vahelist sünergia, et aidata samas kaasa digitaalarengu tegevuskava eesmärkide saavutamisele.
- (13) Käesolev määrus ei tohiks piirata konkreetseid kaitsemeetmeid, mida on vaja võrkude turvalisuse ja terviklikkuse tagamiseks ning selle kindlustamiseks, et ei mõjutata võrguoperaatori pakutavat peamist teenust, kuid siseriiklikes õigusaktides sätestatud üldised eeskirjad, mis keelavad võrguoperaatoritel pidada läbirääkimisi elektroonilise side võrkude teenusepakkujatega juurdepääsuks füüsilistele taristutele, võivad takistada füüsilisele taristule juurdepääsu turu rajamist ning seetõttu tuleks need kaotada. Samal ajal ei piira käesolevas määruses sätestatud meetmed liikmesriikide võimalust muuta taristule juurdepääsu võimaldamine kommunaalteenustajate jaoks atraktiivsemaks, jättes kõnealuselt teenuselt saadava tulu välja oma peamise tegevuse

³² EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

³³ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

³⁴ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

³⁵ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.

³⁶ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

või peamiste tegevuste lõppkasutajate tariifide arvutamise alusest kooskõlas kohaldatava ELi õigusega.

- (14) Võrguoperaator võib objektiivsetel põhjustel keelduda juurdepääsu võimaldamisest teatavatele füüsilistele taristutele. Põhjuseks võib olla eelkõige see, et füüsiline taristu ei vasta tehniliselt selliste taristute konkreetsetele tingimustele, millele on juurdepääsu taotletud, näiteks võib probleemiks olla ruumi vähesus. Samuti võib taristu jagamine teatavates olukordades ohustada võrgu terviklikkust ja turvalisust või häirida sama taristu vahendusel peamiselt pakutavate teenuste osutamist. Lisaks, kui võrguoperaator juba pakub taotleja vajadustele vastavat hulgijuurdepääsu füüsilisele võrgutaristule, võib juurdepääs füüsilisele alustaristule avaldada kahjulikku majanduslikku mõju selle ärimudelile ja investeerimisstiimulitele, millega võib kaasneda võrguelementide ebatõhus dubleerimine. Samas, kui liidu elektroonilise side reguleeriva raamistiku kohaselt kehtestatakse näiteks märkimisväärse turujõuga ettevõtjate suhtes füüsilisele taristule juurdepääsu pakkumise kohustused, siis see oleks juba hõlmatud konkreetsete reguleerivate kohustustega, mida käesolev määrus ei tohiks mõjutada.
- (15) Kui elektroonilise side võrkude pakkujad taotlevad juurdepääsu konkreetsetes piirkonnas, peaksid võrguoperaatorid esitama pakkumise oma vahendite ühiseks kasutamiseks õiglastel tingimustel, sealhulgas õiglase hinna eest, kui just ei juhtu, et juurdepääsust keeldutakse objektiivsetel põhjustel. Sõltuvalt asjaoludest võivad juurdepääsuõiguse andmise tingimusi mõjutada mitmed tegurid: hooldamise ja kohandamisega seotud lisakulud; ennetavad kaitsemeetmed, mida rakendatakse võrgu turvalisusele ja terviklikkusele avalduva kahjuliku mõju piiramiseks; konkreetne vastutuskord võimaliku kahju korral; taristu ehitamiseks antud riikliku toetuse kasutamine, sealhulgas konkreetset tingimused, mis on seotud toetusega või tulenevad siseriiklikust õigusest kooskõlas liidu õigusega; siseriiklikest sätetest tulenevad piirangud, mille eesmärk on kaitsta keskkonda, rahvatervist, avalikku julgeolekut või saavutada asulaplaneerimise eesmärgi.
- (16) Kui äriläbirääkimistel ei jõuta tehnilistes ja ärilistes tingimustes kokkuleppele, peaks mõlemal osapoolel olema võimalik pöörduda riikliku tasandi vaidluste lahendamise organi poole, kes kirjutaks osapooltele ette lahenduse, et vältida põhjendamatuid keeldumisi või ebaõiglaste tingimuste kehtestamist. Juurdepääsu andmise hinna määramisel peaks vaidluste lahendamise organ võtma arvesse füüsilisse taristusse tehtud investeeringuid. Juurdepääsu andmisel elektroonilise side võrkude pakujate füüsilisele taristule võivad sellesse taristusse tehtud investeeringud otseselt kaasa aidata Euroopa digitaalarengu tegevuskava eesmärkide saavutamisele ning olukorra ärakasutamine võib mõjutada konkurentsi järgnevatel turgudel olukorra ärakasutamine. Seega tuleks juurdepääsukohustuste puhul võtta arvesse kõnealuste investeeringute majanduslikku tasuvust, võttes aluseks investeeringutasuvuse ajakava, juurdepääsu mõju järgnevatel turgudel konkurentidele, võrguvarade amortisatsiooni juurdepääsutaotluse esitamise ajal, tehtud investeeringute aluseks olnud ärimudelit, eriti kui on tegemist kiire elektroonilise side teenuste osutamiseks kasutatavatesse, hiljuti ehitatud füüsilistesse taristutesse tehtud investeeringutega, ning juurdepääsu taotlejale pakutud ühise kasutuselevõtu võimalusi.
- (17) Kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtu tõhusaks kavandamiseks ning elektroonilise side võrkude kasutuselevõtuks sobilike olemasolevate taristute tõhusaima kasutuse tagamiseks peaks ettevõtjatele, kellel on õigus pakkuda elektroonilise side võrke, olema tagatud juurdepääs miinimumteabele kasutuselevõtupiirkonnas eksisteerivate füüsiliste taristute kohta. Selline miinimumteave peaks võimaldama hinnata olemasoleva taristu kasutuspotentsiaali

konkreetses piirkonnas ning samuti vähendama kahjusid olemasolevatele füüsilistele taristutele. Arvestades hõlmatud sidusrühmade arvu ning selleks, et hõlbustada juurdepääsu kõnealusele teabele, sealhulgas sektorite vahel ja piiriüleselt, tuleks selline miinimumteave teha kättesaadavaks ühtse teabepunkti kaudu. Teabepunkt peaks võimaldama juurdepääsu elektroonilisel kujul juba kättesaadavale miinimumteabele, kooskõlas piirangutega, mille eesmärk on tagada võrgu turvalisus ja terviklikkus või kaitsta õigustatud tegevus- ja ärisaladusi.

- (18) Kuigi käesoleva määrusega ei kehtestata liikmesriikidele uusi kaardistamise kohustusi, sätestatakse selles, et elektroonilisel kujul kättesaadav miinimumteave, mida avaliku sektori asutused juba koguvad riiklike algatuste ja liidu õigusaktide (näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE)³⁷) kohaselt, tuleks näiteks hüperlingi kaudu teha kättesaadavaks ühtsele teabepunktile, et tagada elektroonilise side võrkude pakkujatele kooskõlastatud juurdepääs füüsilisi taristuid käsitlevatele andmetele, tagades samas sellise teabe turvalisuse ja terviklikkuse. Sellise teabe esitamine ei tohiks piirata läbipaistvusnõudeid, mida juba kohaldatakse avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise suhtes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivile 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta³⁸. Kui avaliku sektori käsutuses olev teave ei anna piisavat ülevaadet konkreetses piirkonnas eksisteerivatest või teatavat tüüpi füüsilistest taristutest, peaksid võrguoperaatorid tegema teabe taotluse korral kättesaadavaks ühtsele teabepunktile.
- (19) Kui miinimumteave ei ole ühtse teabepunkti kaudu kättesaadav, tuleks elektroonilise side võrkude operaatoritele siiski tagada võimalus taotleda sellist konkreetset teavet otse ükskõik milliselt vastava piirkonna võrguoperaatorilt. Lisaks, kui taotlus on mõistlik ja kui teave on vajalik eelkõige olemasoleva füüsilise taristu võimalikuks jagamiseks või ehitustööde koordineerimiseks, tuleks elektroonilise side võrkude operaatoritele anda läbipaistvatel, proportsionaalsetel ja mittediskrimineerivatel tingimustel võimalus kohapealseteks vaatlusteks ja kavandatud ehitustöid käsitleva teabe küsimiseks, ilma et see piiraks võrgu turvalisuse ja terviklikkuse tagamiseks võetud kaitsemeetmeid ning tegevus- ja ärisaladuste kaitset. Tuleks soodustada seda, et võrguoperaatorid avaldaksid ise laiaulatuslikku teavet planeeritud ehitustööde kohta või et selle teeksid kättesaadavaks proaktiivsed ühtsed teabepunktid, kellel on sellise teabe taotlemise õigus, ning seda eelkõige kõige kasulikumates valdkondades, teavitades sellest teabe olemasolu korral volitatud operaatoreid.
- (20) Kui tekib vaidlusi seoses juurdepääsuõigusega füüsilisi taristuid käsitlevale teabele, mis puudutab kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõttu, peaks ühtsel teabepunktil olema võimalik lahendada sellised vaidlused siduva otsusega, ilma et see piiraks ühegi osapoole õigust pöörduda kohtusse.
- (21) Füüsiliste taristute ehitustööde koordineerimisega on võimalik saavutada oluline kokkuvõtte ja vähendada häireid piirkonnas, mida mõjutab uute elektroonilise side võrkude kasutuselevõtt. Seetõttu peaksid olema keelatud regulatiivsed piirangud, mis üldjuhul takistavad võrguoperaatorite vaheliste läbirääkimiste pidamist selliste tööde kooskõlastamiseks ning ka kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtuks. Kui ehitustöid ei rahastata riiklikest vahenditest, ei tohiks see siiski piirata sidusrühmade

³⁷ ELT L 108, 25.4.2007, lk 1.

³⁸ ELT L 345, 31.12.2003, lk 90.

võimalust sõlmida ehitustööde koordineerimise lepinguid oma investeerimis- ja äriplaanide ning eelistatud ajakava kohaselt.

- (22) Täielikult või osaliselt riiklikest vahenditest rahastatavate ehitustöödega peaks püüdma saavutada võimalikult positiivse ühise tulemuse, kasutades ära nende tööde positiivset välismõju sektorite lõikes ning tagades võrdsed võimalused olemasoleva ja kavandatava füüsilise taristu jagamiseks elektroonilise side võrkude kasutuselevõtmise eesmärgil. Kuigi see ei tohiks avaldada kahjulikku mõju riiklikest vahenditest rahastatavate ehitustööde peamisele otstarbele, peaksid ehitustöid teostavad ettevõtjad proportsionaalsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel rahuldama õigeaegsed ja põhjendatud taotlused kiire elektroonilise side võrkude elementide kasutuselevõtu koordineerimise kohta, millega tagatakse näiteks lisakulude katmise ja esialgsetesse kavadesse tehtavate muudatuste miinimumini viimine, ilma et see piiraks riigiabi eeskirjade kohaldamist. Koordineerimislepingute läbirääkimistega seotud vaidluste kiire lahendamise tagamiseks mõistlikel, proportsionaalsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel peaks saama kasutada konkreetseid vaidluste lahendamise menetlusi. Sellised sätted ei tohiks piirata liikmesriikide õigust reserveerida võimsust elektroonilise side võrkude jaoks, isegi kui konkreetset taotlust ei ole esitatud, et tulevikus füüsilise taristu järele tekkiva nõudluse rahuldamise huvides maksimeerida ehitustööde väärtus või võtta vastu meetmeid, mis hõlmavad muude võrguliikide (nt gaas või elekter) operaatorite sarnaseid õigusi koordineerida ehitustöid.
- (23) Riiklike ja liidu üldiste huvide kaitsmiseks võib elektroonilise side võrkude või uute võrguelementide kasutuselevõtuks vaja minna mitmesuguseid lubasid, näiteks ehitus-, planeerimis-, keskkonna- ja muud load. Erinevat tüüpi elektroonilise side võrkude kasutuselevõtuks vajalike lubade arv ja kasutuselevõtu kohaspetsiifilisus võib tähendada, et kohaldatakse erinevaid menetlusi ja tingimusi. Säilitades kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega pädevate asutuste õiguse osaleda otsuste tegemises ja säilitada otsustamisõigus, võiks sellise ühtse teabepunkti loomine, kes jagab teavet kõigi ehitustööde suhtes kohaldatavate menetluste ja üldtingimuste kohta, vähendada keerukust ning suurendada tõhusust ja läbipaistvust, eelkõige uute turuletulijate või väiksemate operaatorite jaoks, kes ei tegutse kõnealuses piirkonnas. Lisaks peaks elektroonilise side võrke kasutusele võtvatel ettevõtjatel olema õigus esitada oma loataotlused ühtse kontaktpunkti kaudu, kellele on usaldatud vastutus koordineerida erinevaid menetlusi ja jälgida, kas otsused tehakse seadusega ettenähtud tähtaegade jooksul. Selline kontaktpunkt peaks toimima ühtse teenuspunktina, mis ei kasuta tingimata otsustusõigust, kui see pole just siseriikliku õigusega ette nähtud.
- (24) Tagamaks, et lubade andmise menetlus ei takista investeeringute tegemist ega mõjuta negatiivselt ühtset turgu, tuleks otsus loataotluste rahuldamise või tagasilükkamise kohta teha kättesaadavaks hiljemalt kuue kuu jooksul, ilma et see piiraks muid konkreetseid tähtaegu või kohustusi, mis on sätestatud sellise menetluse nõuetekohaseks läbiviimiseks, mida kohaldatakse lubade andmise menetluse suhtes kooskõlas siseriikliku või ELi õigusega. Sellise otsuse võib teha kas vaikimisi või otsesõnu, vastavalt kohaldatavatele õigussätetele. Lisaks peaks igasugune viivitus seoses loa andmise üle otsustamisega andma sellist luba taotlenud ettevõtjatele õiguse saada hüvitist, kui nad suudavad tõestada, et nad on sellise viivituse tõttu kahju kandnud. Seda õigust tuleks teostada kooskõlas siseriiklikus õiguses sätestatud menetluslike ja sisuliste kaitsemeetmetega.
- (25) Tagamaks, et kõnealused lubade andmise menetlused viiakse lõpule mõistliku tähtaja jooksul, võivad liikmesriigid kehtestada mitmeid kaitsemeetmeid, näiteks vaikiva

nõusoleku, või lihtsustada lubade andmise menetlusi, muu hulgas vähendades elektroonilise side võrkude kasutuselevõtuks vajalike lubade arvu või vabastades teatavad väikesemahuliste või standardiseeritud ehitustööde kategooriad loakohustusest. Riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi ametiasutused peaksid põhjendama sellise loa andmisest keeldumist oma pädevusvaldkonnas, võttes aluseks läbipaistvad, mittediskrimineerivad, objektiivsed ja proportsionaalsed kriteeriumid ja tingimused. Seejuures ei tohiks piirata liikmesriikide võetud meetmeid, et vabastada elektroonilise side võrkude teatavad passiivsed või aktiivsed elemendid loakohustusest.

- (26) Digitaalse tegevuskava eesmärkide saavutamine eeldab, et taristu kasutuselevõtt tuuakse lõppkasutaja asukoha lähedale, järgides samas täielikult proportsionaalsuse põhimõtet seoses igasuguse omandiõiguse piiramisega üldise huvi eesmärgil. Tuleks soodustada kiire elektroonilise side võrkude viimist lõppkasutajateni, tagades samas tehnoloogilise neutraalsuse, seda eelkõige kiiret ühendust toetava hoonesisese füüsilise taristu puhul. Arvestades, et hoone varustamine väikeste kaablikanalitega ehituse ajal tekitab ainult piiratud lisakulusid, samas kui kiire taristu tagantjärele paigaldamine hoonetesse võib moodustada olulise osa kiire võrgu kasutuselevõtmise kuludest, tuleks kõik uued või põhjalikult rekonstrueeritavad hooned varustada füüsilise taristuga, mis võimaldab lõppkasutajate ühendamist kiiretesse võrkudesse. Samuti tuleks kiire elektroonilise side võrgu kasutuselevõtu huvides varustada uued korterelamud ja ka põhjalikult rekonstrueeritavad korterelamud juurdepääsu- või liitumispunktiga, mille kaudu saab teenuseosutaja ligipääsu hoonesisesele võrgule. Praktikaks tähendaks see seda, et kinnisvaraarendajad peaksid tagama iga elamu varustamise tühjade kaablikanalitega, mis lõpevad hoone sees või sellest väljaspool asuvas liitumispunktis. Võib esineda juhtumeid – näiteks uued ühepereelamud või teatavat tüüpi põhjalikud rekonstrueerimistööd eraldatud piirkondades –, kus kiire ühenduse loomise võimalust peetakse objektiivsetel põhjustel liiga kaugeks, et kiiret ühendust toetava hoonesisese taristu ja/või liitumispunkti kasutuselevõtiga seotud lisakulud oleksid põhjendatud.
- (27) Kui üldkasutatavate sidevõrkude pakkujad võtavad konkreetses piirkonnas kasutusele kiired võrgud, saavutatakse märkimisväärne mastaabisääst, kui nad saavad ühendada oma võrgu hoone liitumispunktiga, olenemata sellest, kas omanikud, kaasomanikud või elanikud on selleks hetkeks väljendanud selgesõnalist huvi teenuse vastu, kuid tingimusel, et mõju eraomandile on võimalikult väike, kasutades olemasolevat füüsilist taristut ja taastades kahjustunud piirkonna. Kui võrk lõpeb liitumispunktiga, saab uue kliendi ühendada oluliselt väiksemate kuludega, kasutades selleks eelkõige kiiret ühendust toetavat hoonesisest vertikaalsegmenti, kui see on juba olemas.
- (28) Võttes arvesse digitaalsest kaasatusest tulenevaid sotsiaalseid hüvesid ja kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtu majanduslikku otstarbekust, peaks juhul, kui lõppkasutaja ruumid ei ole varustatud ei olemasoleva passiivse ega aktiivse kiiret ühendust toetava taristuga ning puuduvad alternatiivid kiire elektroonilise side võrkude pakkumiseks lõppkasutajatele, peaks üldkasutatavate sidevõrkude pakkujatel olema õigus ühendada oma võrk omal kulul eravaldusega, olles saanud abonendilt nõusoleku ning tingimusel, et mõju eravaldusele on võimalikult väike, näiteks taaskasutades võimaluse korral hoones juba olevat füüsilist taristut või tagades kahjustunud piirkonna täieliku taastamise.
- (29) Ilma et see piiraks liidu elektroonilise side reguleeriva raamistiku kohaselt riigi reguleerivatele asutustele pandud ülesandeid, tuleks vaidluste lahendamise otsuste järjepidevuse tagamiseks sellisel juhul, kui liikmesriigid ei ole määranud konkreetseid asutusi, määrata käesolevas määruses sätestatud funktsioonid ametiasutustele, kes

täidavad direktiivi 2002/21/EÜ artiklis 20 sätestatud ülesandeid, võttes arvesse olemasolevaid erialaseid teadmisi ning sõltumatuse ja erapooletuse tagatise. Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ei tohiks käesoleva määruse kohaldamine siiski piirata liikmesriikide võimalust määrata selles sätestatud regulatiivsete ülesannete täitmine ametiasutustele, kes sobivad nende täitmiseks paremini kooskõlas liikmesriigi volituste ja pädevuste jaotamise põhiseadusliku süsteemiga ning käesolevas määru ses sätestatud nõuetega.

- (30) Liikmesriigi poolt vaidluste lahendamiseks määratud organ peaks tagama erapooletuse ja sõltumatuse asjaomastest osapooltest. Määratud asutustel peaksid olema ka vastavad vahendid ja sanktsioonide kehtestamise volitused juhuks, kui tehtud otsuseid ei täideta.
- (31) Käesoleva määrusega ettenähtud teabepunktide tõhususe tagamiseks peaksid liikmesriigid, kes otsustavad direktiivi 2002/21/EÜ artiklis sätestatud ülesannete täitmiseks määrata muud asutused kui riigi reguleerivad asutused, tagama piisavad ressursid ning ka selle, et konkreetset piirkonda käsitlev asjakohane teave tehakse sellises teabepunktis kättesaadavaks optimaalsel koondatuse tasemel, et määratud ülesandeid silmas pidades võiks tagada olulise tõhususe (näiteks kataster). Sellega seoses võivad liikmesriigid kaaluda ka sünergiat ja mastaabisäästu, mida on ühtsete kontaktpunktide puhul võimalik saavutada 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul (teenuste direktiiv)) artikli 6 tähenduses, et arendada edasi olemasolevaid struktuure ja maksimeerida lõppkasutajate kasu.
- (32) Kuna kavandatud meetme eesmärki, nimelt kiire elektroonilise side võrkude jaoks sobilike füüsiliste taristute kasutuselevõtu edendamist kogu liidus, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning ülesande ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada ELi tasandil, võib EL võtta meetmeid kooskõlas aluslepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.
- (33) Käesolevas määru ses austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust eraelu puutumatusele ja ärisaladuste kaitsele, ettevõtlusvabadust, omandiõigust ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Liikmesriigid peavad käesolevat määru st kohaldama kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja reguleerimisala

1. Käesoleva määruse eesmärk on lihtsustada ja edendada kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõttu, edendades olemasoleva taristu ühist kasutamist ja võimaldades uue füüsilise taristu tõhusamat kasutuselevõtmist, et vähendada kõnealuste taristute kasutuselevõtukulusid.
2. Käesolevat määru st kohaldatakse kõigi artiklis 2 määratletud ehitustööde ja füüsiliste taristute suhtes.
3. Käesolev määrus ei piira liikmesriikide õigusi säilitada või kehtestada kooskõlas liidu õigusega meetmeid, mis sisaldavad käesolevas määru ses sätestatust üksikasjalikumaid sätteid.
4. Käesolev määrus ei piira direktiivi 2002/21/EÜ, direktiivi 2002/20/EÜ, direktiivi 2002/19/EÜ, direktiivi 2002/22/EÜ ja direktiivi 2002/77/EÜ kohaldamist.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse direktiivides 2002/21/EÜ, 2002/20/EÜ, 2002/19/EÜ, 2002/22/EÜ ja 2002/77/EÜ sätestatud mõisteid.

Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „võrguoperaator” – elektroonilise side võrgu pakkuja, samuti ettevõtja, kes pakub füüsilist taristut, mille eesmärk on osutada: gaasi, elektri, sealhulgas tänavavalgustuse, kütte ja vee tootmise, transpordi või jaotamise, sealhulgas heitvee ja reovee kõrvaldamise või puhastamise teenust; transporditeenuseid, sealhulgas raudteed, maanteed, sadamad ja lennujaamad;
- 2) „füüsiline taristu” – võrguelemendid, mis ei ole aktiivsed, nagu näiteks torud, mastid, kaablikanalid, kontrollkaevud, juurdepääsuluugid, kaablikapid, hooned või hoonetesse sissepääsud, paigaldatavad antennid, tornid ja postid ning nendega seotud vahendid;
- 3) „kiire elektroonilise side võrk” – elektroonilise side võrk, mis suudab pakkuda lairibajuurdepääsu teenuseid kiirusega vähemalt 30 Mbit/s;
- 4) „ehitustööd” – üld- või tsiviilehitustööde tulemused tervikuna, mis on iseenesest piisavad, et täita mõnd majanduslikku või tehnilist funktsiooni ning mis hõlmavad füüsilise taristu ühte või mitut elementi;
- 5) „avaliku sektori asutus” – riigi, piirkondlik või kohalik asutus, avalik-õiguslik isik ning ühest või mitmest kõnealusest asutusest või avalik-õiguslikust isikust koosnev ühendus;
- 6) „avalik-õiguslik isik” – mis tahes isik:
 - a) mis on asutatud üldistes huvides ega tegele tööstuse ega kaubandusega;
 - b) millel on juriidilise isiku staatus;
 - c) mida täielikult või peamiselt rahastab riik, piirkondlikud või kohalikud omavalitsused või muud avalik-õiguslikud isikud või mille juhtimist need asutused või isikud kontrollivad või millel on haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan, mille liikmetest üle poole nimetab riik, piirkondlik või kohalik omavalitsus või teised avalik-õiguslikud isikud;
- 7) „hoonesisene füüsiline taristu” – lõppkasutaja asukohas asuv füüsiline taristu, sealhulgas ühisomandis olevad elemendid, mis on mõeldud traadiga ja/või traadita juurdepääsuvõrkude majutamiseks, kui sellised juurdepääsuvõrgud suudavad edastada elektroonilisi sideteenuseid ja ühendada hoone liitumispunkti võrgu lõpp-punktiga;
- 8) „kiiret ühendust toetav hoonesisene füüsiline taristu” – hoonesisene füüsiline taristu, mis on mõeldud kiire elektroonilise side võrkude elementide majutamiseks;
- 9) „põhjalikud rekonstrueerimistööd” – lõppkasutaja asukohas toimuvad üld- või tsiviilehitustööd, mis hõlmavad hoonesisese füüsilise taristu struktuurimuudatusi ning milleks on vaja ehitusluba;
- 10) „luba” – pädeva asutuse ametlik või vaikimisi tehtud otsus sellise menetluse järgselt, mille alusel on isik kohustatud astuma samme üld- või tsiviilehitustööde seaduslikuks läbiviimiseks.

Artikkel 3 *Juurdepääs olemasolevale füüsilisele taristule*

1. Igal võrguoperaatoril on õigus pakkuda juurdepääsu oma füüsilisele taristule, eesmärgiga võtta kasutusele kiire elektroonilise side võrkude elemente.

2. Elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omava ettevõtja konkreetse kirjaliku taotluse alusel on võrguoperaatoritel kohustus rahuldada kõik mõistlikud taotlused juurdepääsu saamiseks nende füüsilisele taristule õiglastel tingimustel, sealhulgas õiglase hinna eest, eesmärgiga võtta kasutusele kiire elektroonilise side võrkude elemente.

3. Juurdepääsust keeldumise aluseks peavad olema objektiivsed kriteeriumid, mis võivad olla seotud eelkõige järgnevaga:

a) juurdepääsutaotluses käsitletava füüsilise taristu tehniline sobivus lõikes 2 osutatud elektroonilise side võrkude mis tahes elementide majutamiseks;

b) punktis a osutatud elementide majutamiseks vajaliku ruumi olemasolu;

c) juba kasutusele võetud võrgu terviklikkus ja turvalisus;

d) oht, et kavandatud elektroonilise side teenused põhjustavad tõsiseid häireid teistes sama füüsilise taristu kaudu osutatavates teenustes;

e) alternatiivsete võimaluste olemasolu saada hulgiuurdepääs võrguoperaatori pakutavale füüsilisele võrgutaristule, mis on sobilik kiire elektroonilise side võrkude pakkumise jaoks.

Võrguoperaator teatab võimaliku keeldumise põhjustest ühe kuu jooksul alates kirjaliku juurdepääsutaotluse esitamisest.

4. Kui juurdepääsust keeldutakse või kahe kuu jooksul alates kirjaliku juurdepääsutaotluse esitamisest ei jõuta kokkuleppele konkreetsetes tingimustes, sealhulgas hinnas, on kummalgi osapoolel õigus pöörduda pädeva riikliku vaidluste lahendamise organi poole.

5. Võttes täiel määral arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, teeb lõikes 4 osutatud riiklik vaidluste lahendamise organ lõike 4 kohaselt algatatud vaidluse lahendamiseks siduva otsuse, määrates muu hulgas vajadusel kindlaks õiglased tingimused ja hinnad nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul nelja kuu jooksul, ilma et see piiraks ühegi osapoolle õigust pöörduda kohtusse. Vaidluste lahendamise organi määratava hinna puhul võetakse arvesse taotletud juurdepääsu mõju äriplaanile, mille alusel on võrguoperaator, kellelt juurdepääsu taotletakse, teinud investeeringuid, eelkõige hiljuti ehitatud füüsiliste taristute puhul, mida kasutatakse kiire elektroonilise side teenuste osutamiseks.

Artikkel 4 *Füüsilise taristu läbipaistvus*

1. Artikli 3 kohase juurdepääsu taotlemiseks füüsilisele taristule on igal elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omaval ettevõtjal õigus saada taotluse korral ühtse teabepunkti kaudu juurdepääs järgmisele miinimumteabele mis tahes võrguoperaatori olemasoleva füüsilise taristu kohta:

a) asukoht, trass ja geograafilised koordinaadid;

b) taristu suurus, liik ja praegune kasutus;

c) füüsilise taristu omaniku või kasutusõiguste valdaja nimi ja kontaktandmed.

Juurdepääsu taotleval ettevõtjal täpsustab asjaomase piirkonna, mida kiire elektroonilise side võrkude elementide kasutuselevõtt mõjutab.

Juurdepääs elektroonilisel kujul miinimumteabele täpsustatud piirkonna kohta antakse viivitamata proportsionaalsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel. Ühtne teabepunkt võib miinimumteabele juurdepääsu piirata ainult juhul, kui seda peetakse vajalikuks võrkude turvalisuse ja terviklikkuse või tegevus- ja ärisaladuste tõttu.

Ühtne teabepunkt tagab, et käesoleva lõike kohane juurdepääs miinimumteabele on võimalik hiljemalt [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 12 months*].

2. Iga avaliku sektori asutus, kelle valduses on tema ülesannete tõttu elektroonilisel kujul lõikes 1 osutatud miinimumteave mõne võrguoperaatori füüsilise taristu kohta, teeb selle teabe ühtsele teabepunktile elektroonilisel kujul kättesaadavaks enne [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 6 months*]. Kui avaliku sektori asutusele jõuavad sellise teabe muudatused ja lõikes 1 osutatud värske miinimumteave, tehakse need ühtsele teabepunktile kättesaadavaks ühe kuu jooksul alates nende kättesaamisest.

3. Kui lõikes 1 osutatud miinimumteave ei ole lõike 2 kohaselt avaliku sektori asutuste valduses, teeb võrguoperaator ühtse teabepunkti konkreetsel taotlusel lõikes 1 osutatud miinimumteabe oma füüsilise taristu kohta elektroonilisel kujul kättesaadavaks ühe kuu jooksul alates taotluse esitamisest. Võrguoperaator teeb miinimumteabe kõik muudatused ühtsele teabepunktile kättesaadavaks ühe kuu jooksul pärast seda, kui füüsilises võrgus on tehtud muudatus, mis põhjustab kõnealuse miinimumteabe muutumise.

4. Kui lõikes 1 osutatud miinimumteave ei ole ühtse teabepunkti kaudu kättesaadav, teevad võrguoperaatorid sellise teabe kättesaadavaks elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omava ettevõtja konkreetse kirjaliku taotluse alusel. Taotluses täpsustatakse asjaomane piirkond, mida kiire elektroonilise side võrkude elementide kasutuselevõtt mõjutab. Teave tehakse kättesaadavaks ühe kuu jooksul alates kirjaliku taotluse esitamisest proportsionaalsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel, ilma et see piiraks lõike 1 kohaseid piiranguid.

5. Elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omava ettevõtja konkreetse kirjaliku taotluse alusel rahuldavad võrguoperaatorid põhjendatud taotlused vaadelda nende füüsilise taristu konkreetseid elemente kohapeal. Taotluses täpsustatakse asjaomased võrguelemendid, mida kiire elektroonilise side võrkude elementide kasutuselevõtt mõjutab. Täpsustatud võrguelementide kohapealset vaatlemist võimaldatakse ühe kuu jooksul alates kirjaliku taotluse esitamisest proportsionaalsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel, ilma et see piiraks lõike 1 kohaseid piiranguid.

6. Elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omava ettevõtja konkreetse kirjaliku taotluse alusel teevad võrguoperaatorid kättesaadavaks järgmise miinimumteabe oma füüsilise taristuga seonduvate käimasolevate või planeeritud ehitustööde kohta, milleks on antud välja luba, lubade andmise menetlus on pooleli või loataotlus on plaanitud pädevatele asutustele esmakordselt esitada järgneva kuue kuu jooksul:

- a) tööde asukoht ja liik;
- b) asjaomased võrguelemendid;
- c) tööde eeldatav alguskuupäev ja kestus;
- d) kontaktpunkt.

Elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omava ettevõtja taotluses täpsustatakse piirkond, mida kiire elektroonilise side võrkude elementide kasutuselevõtt mõjutab. Võrguoperaatorid teevad taotletud teabe kättesaadavaks kahe nädala jooksul alates kirjaliku taotluse esitamisest proportsionaalsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel, ilma et see piiraks lõike 1 kohaseid piiranguid.

7. Võrguoperaator võib lõike 6 kohase taotluse tagasi lükata, kui:

- ta on teinud taotletud teabe üldsusele elektroonilisel kujul kättesaadavaks või
- juurdepääs sellisele teabele on tagatud ühtse teabepunkti kaudu.

8. Konkreetse taotluse peale teevad võrguoperaatorid lõikes 6 osutatud miinimumteabe ühtsele teabepunktile kättesaadavaks.

9. Kui lõigetes 4–7 sätestatud õiguste ja kohustustega seoses tekib vaidlus, on kummalgi osapoolel õigus pöörduda riikliku vaidluste lahendamise organi poole. Võttes täiel määral arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, teeb vaidluste lahendamise eest vastutav organ vaidluse lahendamiseks siduva otsuse nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul kahe kuu jooksul, ilma et see piiraks ühegi osapoolle õigust pöörduda kohtusse.

10. Liikmesriigid võivad teha erandeid lõigetes 1–5 sätestatud kohustustest, kui olemasolevat füüsilist taristut ei peeta kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtuks tehniliselt sobivaks. Kõnealused meetmed peavad olema selles osas nõuetekohaselt põhjendatud. Huvitatud isikutele antakse võimalus esitada meetme eelnõu kohta mõistliku aja jooksul arvamus. Sellistest meetmetest teavitatakse komisjoni.

Artikkel 5

Ehitustööde koordineerimine

1. Võrguoperaatoritel on õigus pidada elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omavate ettevõtjatega läbirääkimisi ehitustööde koordineerimist käsitlevate lepingute üle, eesmärgiga võtta kasutusele kiire elektroonilise side võrkude elemente.

2. Täielikult või osaliselt riiklike vahenditega rahastatavaid ehitustöid teostavad ettevõtjad rahuldavad läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel tingimustel elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omavate ettevõtjate mõistlikud taotlused, et sõlmida kiire elektroonilise side võrkude elementide kasutuselevõttu silmas pidades ehitustööde koordineerimise leping, tingimusel et see ei suurenda algselt plaanitud ehitustöödega seotud kulusid ning et koostöötaotlus esitatakse niipea kui võimalik ja igal juhul vähemalt üks kuu enne seda, kui pädevatele asutustele esitatakse loa saamiseks lõpp-projekt.

3. Kui lõike 2 kohase ehitustööde koordineerimise üle ei jõuta kokkuleppele ühe kuu jooksul alates ametliku läbirääkimistaotluse esitamisest, on kummalgi osapoolel õigus pöörduda pädeva riikliku vaidluste lahendamise organi poole.

4. Võttes täiel määral arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, teeb lõikes 3 osutatud riiklik vaidluste lahendamise organ lõike 3 kohaselt algatatud vaidluse lahendamiseks siduva otsuse, määrates sealhulgas vajaduse korral kindlaks õiglasel ja mittediskrimineerivatel tingimustel ja tasud nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul kahe kuu jooksul, ilma et see piiraks ühegi osapoolle õigust pöörduda kohtusse.

5. Väikese väärtusega ehitustööde puhul võivad liikmesriigid teha erandeid käesolevas artiklis sätestatud kohustustest. Kõnealused meetmed peavad olema selles osas nõuetekohaselt põhjendatud. Huvitatud isikutele antakse võimalus esitada meetme eelnõu kohta mõistliku aja jooksul arvamus. Sellistest meetmetest teavitatakse komisjoni.

Artikkel 6

Lubade andmine

1. Elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omavatel ettevõtjatel on õigus saada taotluse korral ühtse teabepunkti kaudu elektrooniline juurdepääs teabele, mis käsitleb tingimusi ja korda, mida kohaldatakse kiire elektroonilise side võrkude elementide kasutuselevõtuks vajalike ehitustööde lubade andmise suhtes, sealhulgas teabele mis tahes erandite kohta, mida kohaldatakse selliste elementide suhtes mõnede või kõigi siseriiklike õigusaktidega nõutavate lubade puhul.
2. Elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omavatel ettevõtjatel on õigus esitada ühtse teabepunkti kaudu elektroonilisi taotlusi kiire elektroonilise side võrkude elementide kasutuselevõtu jaoks vajalikeks ehitustöödeks nõutavate lubade saamiseks. Ühtne teabepunkt hõlbustab ja koordineerib lubade andmise menetlust. Ühtne teabepunkt tagab eelkõige, et taotlused edastatakse pädevatele asutustele, kes on seotud asjaomaste ehitustööde suhtes kohaldatava lubade andmisega, ning jälgib lõike 3 kohastest tähtaegadest kinnipidamist.
3. Pädevad asutused annavad loa või keelduvad selle andmisest kuue kuu jooksul alates taotluse saamisest, piiramata muid menetluse nõuetekohaseks läbiviimiseks kehtestatud konkreetseid tähtaegu või kohustusi, mida kohaldatakse lubade andmise menetluse suhtes kooskõlas siseriikliku või ELi õigusega. Keeldumist tuleb nõuetekohaselt põhjendada objektiivsete, läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete kriteeriumide alusel.
4. Elektroonilise side võrkude pakkumise õigust omavad ettevõtjad, kes on kannatanud kahju, sest lõike 3 kohastest tähtaegadest ei ole kinni peetud, on õigus saada pädevalt asutuselt hüvitist tekitatud kahju eest vastavalt siseriiklikule õigusele.

Artikkel 7

Hoonesisesed seadmed

1. Kõik lõppkasutaja asukohaks olevad uued hooned, sealhulgas ühisomandis olevad elemendid, mille ehituslubade taotlused on esitatud pärast [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*], varustatakse kuni võrgu lõpppunktini kiiret ühendust toetava hoonesisese füüsilisele taristuga. Sama kohustus kehtib põhjalike rekonstrueerimistööde puhul, mille ehituslubade taotlused on esitatud pärast [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*].
2. Kõik uued korterelamud, mille ehituslubade taotlused on esitatud pärast [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*], varustatakse hoone sees või sellest väljaspool asuva liitumispunktiga, mis on elektroonilise side võrkude pakkujatele juurdepääsetav, et luua ühendus kiiret andmesidet toetava hoonesisese füüsilise taristuga. Sama kohustus kehtib korterelamu põhjalike rekonstrueerimistööde puhul, mille ehituslubade taotlused on esitatud pärast [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*].
3. Teatavate hoonekategooriate, eelkõige ühepereelamute, või põhjalike rekonstrueerimistööde puhul võivad liikmesriigid teha erandeid lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustustest, kui kõnealuste kohustuste täitmise kulu on ebaproportsionaalne. Kõnealused meetmed peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud. Huvitatud isikutele antakse võimalus esitada meetme eelnõu kohta mõistliku aja jooksul arvamus. Sellistest meetmetest teavitatakse komisjoni.

Artikkel 8

Juurdepääs hoonesisestele seadmetele

1. Üldkasutatavate sidevõrkude pakkujatel on õigus ühendada oma võrk omal kulul liitumispunktiga, et saada juurdepääs kiiret ühendust toetavale hoonesisesele füüsilisele taristule, tingimusel et mõju eravaldusele on võimalikult väike.
2. Üldkasutatavate sidevõrkude pakkujatel on õigus saada mõistlikel tingimustel juurdepääs mis tahes olemasolevale kiiret ühendust toetavale hoonesisesele füüsilisele taristule, kui dubleerimine on tehniliselt võimatu või majanduslikult ebatõhus. Hoonesisese füüsilise taristu kasutamiseõiguse valdaja annab juurdepääsu mittediskrimineerivatel tingimustel.
3. Kui kokkuleppele lõike 1 või 2 kohase juurdepääsu üle ei jõuta kahe kuu jooksul alates ametliku juurdepääsutaotluse esitamisest, on kummalgi osapoolel õigus pöörduda pädeva riikliku vaidluste lahendamise organi poole, et hinnata kõnealustes lõigetes sätestatud nõuete täitmist. Võttes täiel määral arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, teeb riiklik vaidluste lahendamise organ vaidluse lahendamiseks siduva otsuse nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul kahe kuu jooksul, ilma et see piiraks ühegi osapoolle õigust pöörduda kohtusse.
4. Olemasoleva ja kiiret ühendust toetava hoonesisese taristu puudumise korral on üldkasutatavate sidevõrkude pakkujatel õigus ühendada oma võrguseadmed abonendi valdustes omal kulul kiire elektroonilise side teenusega, tingimusel et abonent nõustub ning mõju eraomandile on võimalikult väike.

Artikkel 9

Pädevad asutused

1. Direktiivi 2002/21/EÜ artiklis 20 sätestatud ülesandeid täitev riigi reguleeriv asutus täidab artikli 3 lõikes 4, artikli 4 lõikes 9, artikli 5 lõikes 4 ja artikli 8 lõikes 3 osutatud riikliku vaidluste lahendamise organi ülesandeid, kui liikmesriik ei määra muid pädevaid asutusi.
2. Lõike 1 kohaselt liikmesriigi määratav muu riiklik vaidluste lahendamise organ on juriidiliselt eraldiseisev ja funktsionaalselt sõltumatu kõigist võrguoperaatoritest. Kui vaidlusküsimuses tehtud otsustest tulenevaid kohustusi rikutakse, on sellel organil õigus kehtestada võrguoperaatorite suhtes asjakohaseid, tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone.
3. Direktiivi 2002/21/EÜ artiklis 20 sätestatud ülesandeid täitev riigi reguleeriv asutus täidab artiklites 4 ja 6 osutatud ühtse teabepunkti ülesandeid, kui liikmesriik ei määra muid pädevaid asutusi.
4. Kui liikmesriik määrab artikli 3 alusel mõne muu ühtse teabepunkti, peab sellel olema õigus kehtestada artikli 4 lõigetest 3 ja 8 tulenevate kohususte rikkumise korral võrguoperaatorite suhtes asjakohaseid, tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone.
5. Liikmesriigid teavitavad komisjoni käesolevas määruses sätestatud ülesannete täitmiseks käesoleva artikli kohaselt määratud pädevatest asutustest [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation*] ja mis tahes muudatustest nimetatud teabes enne sellise määramise või muudatuse jõustumist.
6. Käesolevas artiklis osutatud pädevate asutuste otsuste peale võib kooskõlas siseriikliku õigusega esitada kohtusse apellatsioonikaebuse.

Artikkel 10
Läbivaatamine

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta hiljemalt [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 3 years*]. Aruandes esitatakse kokkuvõte käesolevas määruses sätestatud meetmete mõjust ning hinnang selle kohta, kuidas on edenenud käesoleva määrusega seatud eesmärkide täitmine.

Artikkel 11
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja